

Plandocumentatie **Wonen in een nieuw** **verleden**

Plan Documentation **Living in a New Past**

**Annenies Kraaij, Dick van Gameren,
Harald Mooij**

Tekeningen/Drawings:

**Cederick Ingen-Housz, Michiel van Hennik,
Imke van Leuken**

Een straat in het Holländisches
Viertel in Potsdam (Berlijn), foto
afkomstig uit Paul Mebes' boek
Um 1800 (1908)

A street in the Holländisches Viertel
in Potsdam (Berlin), photo published
in Paul Mebes' book *Um 1800* (1908)

Wonen in een nieuw verleden

In de plandocumentatie van de zesde uitgave van DASH wordt een reeks historische en recente projecten getoond, die samen een panoramisch beeld geven van de manier waarop de afgelopen 100 jaar traditionele verschijningsvormen van woningen als uitgangspunt voor nieuwe projecten werden genomen. Voor elk project zijn nieuwe analysetekeningen gemaakt. Alle projecten zijn speciaal voor deze studie gefotografeerd. De samenhang in de gekozen reeks en de exemplarische aspecten van de projecten worden in het inleidende artikel van deze DASH op pagina 4 tot en met 15 uiteengezet.

In chronologische volgorde geplaatst, omvat de documentatie de volgende tien projecten:

Waterlow Court, Hampstead Garden Suburb, Londen, 1908-1910 – M.H. Baillie Scott
 Gartenstadt Staaken, Spandau, Berlijn, 1914-1917 – Paul Schmitthenner
 Frisia-woningen, Amersfoort, 1920-1922 – A.H. van Wamelen
 Merelhof, Bergen (NH), 1949-1950 – J.H. Roggeveen
 Tiburtino, Rome, 1949-1954 – Ludovico Quaroni en Mario Ridolfi
 Port Grimaud, Saint-Tropez, 1963-1974 – François Spoerry
 Ringvaartplasbuurt, Rotterdam, 1989-1993 – Mecanoo
 Poundbury, Dorchester, 1988-2024 – masterplan Leon Krier en Ken Morgan
 Bosrijk, Eindhoven, 2004-2007 – Thomas Bedaux, Bedaux De Brouwer
 Cronenburgh, Loenen aan de Vecht, 2001-2009 – masterplan West 8 en AWG

Om de plannen inzichtelijk en vergelijkbaar te maken, zijn de projecten opnieuw getekend in een uniforme tekenstijl. Allereerst is de stedenbouwkundige opzet van het gehele project getekend in een bredere context. Voor de grotere projecten is vervolgens een uitsnede gemaakt waarin de gedocumenteerde woningtypen terug te vinden zijn.

Op de voor DASH kenmerkende manier wordt het verschil tussen woonruimte, privé-buitenruimte, collectieve binnen- en buitenruimte en het openbare gebied in beeld gebracht.

Van elk plan zijn een of twee karakteristieke woningtypen verder uitgewerkt. Van elk daarvan zijn de plattegronden en dwarsdoorsnede getekend, met daarbij een geveltekening van de entreezijde van het blok waarin het getekende woningtype zich bevindt. Van één type is een groter gevelaanzicht en een gedetailleerd fragment van de doorsnede getekend. Deze doorsnede geeft inzicht in de materialisering en detailering van het gekozen type.

De tekeningen van de eerste vijf projecten geven zoveel mogelijk de oorspronkelijke situatie weer, en zijn gebaseerd op archiefmateriaal.

Waar beschikbaar laten oude foto's eveneens de oorspronkelijke situatie zien. De DASH-fotoreportages laten de actuele situatie zien.

De vijf daarop volgende, meer recente projecten zijn gebaseerd op materiaal dat door de betreffende ontwerpers beschikbaar is gesteld.

Living in a New Past

The plan documentation of the sixth issue of DASH features a series of historic and more recent projects that provide a panorama of the way in which, over the past 100 years, traditional housing forms have been used as the basis for new projects. Each project is illustrated with new analytical drawings and with photographs taken especially for this study. The connections between the chosen designs and the exemplary aspects of the projects are outlined in the introduction to this issue of DASH on pages 4 - 15.

In chronological order, the documentation features the following ten projects:

Waterlow Court, Hampstead Garden Suburb, London, 1908-1910 – M.H. Baillie Scott
 Gartenstadt Staaken, Spandau, Berlin, 1914-1917 – Paul Schmitthenner
 Frisia houses, Amersfoort, 1920-1922 – A.H. van Wamelen
 Merelhof, Bergen (North Holland), 1949-1950 – J.H. Roggeveen
 Tiburtino, Rome, 1949-1954 – Ludovico Quaroni and Mario Ridolfi
 Port Grimaud, Saint-Tropez, 1963-1974 – François Spoerry
 Ringvaartplas neighbourhood, Rotterdam, 1989-1993 – Mecanoo
 Poundbury, Dorchester, 1988-2024 – master plan Leon Krier and Ken Morgan
 Bosrijk, Eindhoven, 2004-2007 – Thomas Bedaux, Bedaux De Brouwer
 Cronenburgh, Loenen aan de Vecht, 2001-2009 – master plan West 8 and AWG

To facilitate comparative analysis, the projects shown here have been redrawn in a uniform style. To begin with, the urban design scheme of the project as a whole is shown in a broader context. The larger projects are supplemented with a detail showing the documented dwelling types.

The differences between living quarters, private outdoor areas, collective indoor and outdoor spaces and the public space are documented in the familiar DASH house style.

For each plan, one or two representative dwelling types are shown in more detail. Drawings include the floor plans and cross section, as well as the entrance façade of the block containing the dwelling type in question. A bigger drawing of the elevation and a detail of the section are included for one type. This section gives an insight into the materials used and the detailing of the selected type.

The drawings of the first five projects are based on archive materials and try to render the original situation as accurately as possible.

Where available, old photographs also show the projects in their original state, while the DASH photo reports document the current situation.

The descriptions of the five more recent projects are based on material made available by their designers.